

MAGYAR KURIR

Bétsből, Pénteken, November' 5-dikén 1819.

B r a s i l i a.

Innét egy postahajó érkezett meg Londonba, a' melly Augustus' 21-dikén evezett el Rio-Janeiróból. Az újság ott ekkor a' volt, hogy a' Portugallus Országglésztől a' Bahiai és Fernambucói örző seregek parantsolatot vettek, hogy Sz. Katalin nevű kikötőhely felé vegyék útjokat, a' hova gondolták, hogy a' Kadiksi expeditzió ki fog szállani, a' végre, hogy ott ivó vizet és eleséget vegyen fel a' hajókra, 's a' megromlott hajókat megigazgassa. Ugy látszik, hogy ekkor még semmit se tudtak Brasiliában affelől, hogy ezen Kadiksi nagy expeditzió, ezen esztendőben nem evezhet el Amérika felé. Az a' Sz. Katalin nevű kikötőhely, a' hova ezen Spanyol expeditziónak ki kellene szállani, a' La Plata vize' torkához képpeszt északra esik, melyre nézve, minthogy a' feljebb említett Portugallus seregek ide rendeltettek, tehát ennek vagy azért kellett esni, hogy azon Spanyol seregekkel, mellyeknek oda ki kellett volna szállani, öszszetsatolódván Buenos - Ayres ellen dolgozzanak, vagy pedig azért, hogy nékiek a' Sz. Katalinhoz való kiszállást meg ne' engedjék: hanem, hogy a' két esetek közzül mellyik történt volna meg, ezt nem tudjuk.

Spanyol Ország.

A' Déli Amérikai elpártolt tartományok ellen rendeltetett Kadiksi nagy expeditzióra nézve oly tudósítást küldözött

a' Spanyol Hadi Minister széllyel a' tartományokba az ott lévő Kommandánsokhoz, hogy ámbátor a' Sárgahidegtől való félelem, 's azon intézetek, mellyek szerént az expeditzióhoz tartozó sereget ezen betegség miatt hirtelenséggel más helyekre kvártélyozni kellett, az ármádánál a' fenyték-tartás' dolgában zürzavart okozott 's a' katonaságnak az elszökösésre alkalmatosságot szolgáltatott ugyan, mindazonáltal ezért tsakugyan nem lehet azt erőssíti, hogy ezen expeditziót már most Amérika felé útnak indítani lehetlenség légyen, annyival is inkább, minthogy a' híves és nedves őszi idő elkövetkeztén, a' pusztító méregnek nem soká véget fog vetni. — Ezen tudósítást a' Madridi Udvari Ujságlevelék is kihirdették Sept. 30-dikán.

Ugyan ezen Ujságlevelék hirdették nem rég', 's hirdették vala ő utánna mi is, hogy Kadiksban Sept. 29-dikén már 4075-re telvén a' Sárgahideglelősök' száma 's ugyan azon napon 62-tő halván meg közülök, azt tartották, hogy ott már ennél feljebb se a' betegek' se' a' holtak' száma nem mehet, 's észszerént naponként lejjebb kell szállani mind kettőjöknek — azonban azt olvassuk későbbi tudósításokban, hogy ugyantsak ott Kadiksban Oktober' elején 9000-nél feljebb hágott a' betegek' száma, és napjában 80-nál többen haltak meg.

A' Királyné nagy előrevigyázó lassúsággal folytatja útját Spanyol Országban a' fő város felé. Oktober' 7-dik és

8-dik napjait Vittoriában töltötte - el. Megjelent a' megtiszteltetésére adatott Bikaviaskodáson is, de nem sokáig nézte, Az első Bikának megölettetése után, melly már öt lovat halálra dőfött volt, kiment onnét ő Felsége 's be se' ment többé. Gondolták, hogy 20-dikban fog Madridba megérkezni, ha tsak, mint már említettett, Burgosban meg nem állapodik.

Pápa ő Szentsége' helybehagyásával oly rendelés hirdettetett - ki a' Spanyol Finantzia Ministerium, hogy a' lakosok, a' kik eddig nemmivelt földeket miveltő tesznek, a' gabonatermesztésért 4, szőlő 's egyéb gyümöltsfaültetésért 7, eperfaültetésért 12, olaj - és Szent Jánoskenyér - fa ültetésért 20 esztendőig semmi adót ne fizessenek a' megmivelt földtől.

Forsyth Ur, a' Madridban lévő Északi Amerikai Követ, Országlószékétől újabb rendelkezéseket vévén, az alkudozások ismét elkezdődtek, és pedig ismét azon feltételek tétettek az alkudozások' talpkövévé, mellyeket a' Washingtoni Országlószék jóvállott. Reménség van, hogy az új Minister Herczeg San Fernandó foganatosabbá teszi ezen alkudozásokat, mint az előtte való Minister tette, tsak majd a' ratifikáltatáskor ne vessenek ezen békességnek nemjóvállóji ismét valami oly akadályokat elejébe, melly által legalább időhaladást okozhassanak. — Hanem nagyon megérdemli ezen tekintetben a' Halifaxi tudósokban a' figyelmet az a' megjegyzés, hogy az Északi Amerikai Országlószék egy hadi hajókból álló osztályt Percy nevű Admirálisnak vezérlése alatt valósággal ki akar a' tengerre küldeni. Kérdés, hogy mi végre? melly kérdésre közönségesen azt felelik: hogy a' tengeri ragadozók ellen. De találtak mások, kik úgy ítélnék, hogy a' volna ezen Admirálisra bizva, hogy a' Floridáknak azon részeit is foglalja el, mellyekbe még be nem mentek az Egy-

gyesült Státusok' seregei, vagy ha valósággal el nem foglalja is, legalább vigyázzon, hogy valamelly más oly Hatalmasságnak seregei be ne találjanak oda véletlenül ülni, a' melly ezen Floridákat az Egygyesült Státusok' kezében nem jó szívvel nézi.

* * *

Egy Spanyol Országi nagyon új tudósításban ezek mondatnak a' Sárgahidegről: — „A' legfőbb Junta oly kérelmet terjesztett a' Király' elejébe, hogy Okánában, Madridtól 10 mértföldnyire, gyűjtessen számos seregeket össze a' fő városnak a' Sárgahidegtől való megmentetése végett, és hogy magában ezen fő városban is egy különös Junta't állittasson-fel az egészség' állapotjára való vigyázás végett, egy oly ispotállal egygyütt, melybe a' gyanus betegeknek bekvártélyozni lehessen. Azt, hogy a' fő város' számára ilyen ispotály állittassék - fel, megengedte a' Király, de nem éppen *Madridban*, hanem oda két mértföldnyire egy klastromban. Hogy Madridnak kisebb bejárásai bezárattattak, ez is igaz, de nem két, hanem öt nagyobb kapuk hagyattattak nyitva, a' polgárok' felvigyázása alatt, hogy semmi gyanus vidékekről jövő embereket be ne botsássanak. Az Andalusiából érkező tudósítások általjában mind szomoruk. Radiksban Oktober' 1-ső napján 89, 2-dikán 91, 3-dikán 70, 4-dikén 82 embert ölt-meg a' mérges ragadó nyavalya. *Sevil-lábon* is megölt Sept. 24-dikétől fogva 30-dikáig 20-szat. Oktober' 1-ső napján kihirdettetett, hogy már S. Lucar-de-Baramedába is bekapott.

S p a n y o l A m é r i k a.

Texas tartománya, a' melly eddig Meksikóhoz tartozott, 's a' melyben nem régen a' kivándorlott Frantziák a' ma-

gok Champt-d' Asyléjeket megfundálni akarták, most ismét ki akar, mint új Játékos, állani a' világ' politikai theátrumára. Ezen tartomány, azután, hogy az Északi Amerikai Egygyesült Státusok' Országlószéke, onnét a' Frantziákat elparantsolta, azon iparkodott, hogy magát ezen Egygyesült Státusok' közzé bevétesse, de czélzását el nem érhetette, melyre nézve már most arra határozta magát, hogy független Státussá legyen, Fő Országló Tanátsot állított-fel magának, melly a' multt Június' 23-dikán oly nyilatkozírtást hirdettetett ki, hogy ezen tartomány, minekutánna azon reménségében megsalattatott volna, hogy az Egygyesült Státusok' sorába beállhasson, különös és egy senkitől nem függő Státussá formálta magát.

Néhány hetek előtt azt irtuk volt a' Buenos-Ayresi levelekből, hogy számos Spanyol tisztek, kik mint hadi foglyok S. Louis nevű várban az ott lévő Insurgens Kommandáns ellen feltámadván, 's ez ő raitok erőt vévén, őket mind megölette volna. Ezen történetről azolta a' Peruviai Vice-Király is hirdetést adván ki, tsak azt mondja, hogy ezen 39 Spanyol tisztek, a' kik a' Machie mellett történt tsatában elfogattattak, S. Louis várában az Insurgens Kommandáns által mind megölettettek, arról ellenben, hogy rebelláltak, nem tesz' semmi emlékeztet.

Új Granada' fő városának Santa-Fének a' Venezuelai Insurgensek által lett elfoglaltatásáról Karthagenai leveleket közöl a' Jamaikai Ujság, melyekben ezek mondatnak. Az Insurgensek' vezére Generális Pacz erőszak által (eleintén egygyetértés által irták volt) vette-meg ezen nevezetes várost; 9-dikben ment-be oda; bemenetele előtt verekedés történt, melyben a' Spanyolok közzül 500-zan, elestek, sokan elfogattat-

tak, sok munitziót elvesztettek; az Insurgensek' veszése pedig tsak 114 emberekből állott. — A' Vice-Király Samanas, *Barancoba* vette futását. Így *Socorro* és *Pamplona* nevű tartományok egyszerre szabadokká tétettek: a' Vice-Királyságnak egyéb tartományai pedig telyes támodásban foglalatoskodnak. Azt mondják, hogy a' Vice-Királynak egy Generális, kit az Új-Grenadai nép által jában nagyon szeret, Bolívarhoz pártolt. Az is említettik ezen tudósításokban, hogy az Anglusok voltak volna az elsők, a' kik *Santa-Fe-de-Bagota* városába, a' Generális Pacz személyes vezérlése alatt, berontottak, de a' kiről magáról azt írják, hogy ott a' tsatában agyon lövetett volna.

Nagy Britannia.

A' Yorki népgyülést, így szoll a *Morning Chronicle*, a' melly ezen városban Oktober' 14-dikén tartatott, az ebben uralkodott legjobb rend tette ditséretessé. Azon 20,000 emberek között, kik ezen gyűlésre megjelentek, nagy emberek is voltak, kik közzül *Norfolk* Hertzeg, *Fitzwilliam* és *Egremont* Grófok, *Dundas* és *Milton* Lordok, számos Bárók, 's a' Parlamentum Alsó házának is négy tagjai megneveztetnek. Az Orátorok azonközben tsak a' Manchesteri történetekre botsátkoztak-ki, kivévén egy *Mitchell* nevű vándorló Orátort, a' ki, minekutánna mostanság sok népgyűléseken megjelent és mindenütt nagyon radikális beszédeket tartott volna, ezen Yorki gyűlésen is egy nagyon heves radikáló Orátort akart jádzani. Minden módon tsak azt mutogatta, hogy melly nagyon szükséges légyen a' Radikális Reformálódás. Sokan felkiáltottak, hogy halgasson. De ő nem — mind addig, míg végezetre egy Leeds városából Könyvnyomtató felállván, rútul letor.

kolta — azt mondván: Hogy ezen ember a' Ministerium Spionnya, 's azzal a' híres Olivierrel (kiről azon időkben, míg a' *Habeas Corpus Akta* felfüggesztve volt, mint hasonló foglalatoskodásból elő emberről oly sokat irtak volt az akkor kijött Ujságlevelek) nagy egyesületben élő ember légyen. Ennek hallására a' nép között nagy mozgás látszott lenni, melyet gyaníthatóképpen az Orátornak is megsejdeni kellett, mert úgy eltűnt a' sokaság közzül, hogy ott többé hírét se hallották. A' gyűlés pedig hozzá látott a' maga foglalatosságaihoz. A' jóvállások szokott módon felolvastattak 's meghatároztattak, mellyek itt is csak annyiban határozódtak, hogy kérni kell a' Régens Princzet, hogy a' nép' jusait tartassa fenn 's tegyen oly rendelkezéseket, mellyeknek erejek szerént a' Parlamentum a' Manchesteri történeteket vizsgálta-meg, 's a' bűnösöket büntettesse-meg. Az egész gyűlésben csak két voksoló személy találtatott, a' ki ezen jóvállásokkal ellenkezőképpen voksolt volna, ezek közzül is Parlameutum tag volt az egygyik. —

North Shieldsben nagyon rút és véres czivodás történt a' napokban. A' hajós legények és hajóépítő átsok feljebbemeltetni kívánták munkájok' bérét, melyből a' lett, hogy a' hajózás a' *Norht-Shields'* vizén megszűnt. A' Májor (Polgármester) tsajkára ülven, néhány tsajkával levezett a' vizen, hogy az engedetleneket megzabolázza, 's a' hajóknak szabad evezést tsináljon, hanem az engedetlenek az ő tsajkássait kövel fogadták. Sokak megsebesítették. Még a' tsajkákat is a' vízbe süllyeszteni akarták az engedetlenek. A' tsajkások ekkor tüzet adni kéntelenítették, melly által a' nép közzül egy ember megöletett, mellyért a' nép azon kortsma körül, a' hova magát a' város' Májorja bevonta volt, öszszegyü-

lekezvén, minden ajtókat bevert, az elbujt Májort mindenütt öszszekereste, így kiáltozván: Vérért vért! — hanem a' Májor szerentsére a' kortsmanak egy hátulsó ajtaján kisuhanván, meg nem találtatott, külömben a' felmérgeződött sokaság' áldozatjává lett volna. Utóbb számos katona strázsasoportoknak kellett megjelenni, hogy a' tsendességet helyreállíthassák.

Az Anglus Ministeri Kurir Angliának Historiáját felhányván, *Revolúziós Coincidentziák* czime alatt megjegyzéseket adott-ki arról, hogy a' mostani Revolúziós Anglusok' neveiken mitsoda régi Revolúziós Anglusok találtattak, 's mitsoda végek lett: ---

A' II-dik Károly idejében volt egy Harrison nevű eszelősködő (Fanaticus) Pap, a' kit *Tyburuban* Felségárulásért ölték-meg.

Eduardus alatt élt, Sir Burdett Tamás. Ezt is azon bűnért ölték-meg.

Harmadik Wilhelmus alatt élt Sir John Cochrané, ezt csak elfogták volt hasonló bűnért.

Ugyantsak a' II-dik *Károly* Ország-lása alatt ölték-meg hasonló bűnért *Cobbet* nevű Oberstert, a' ki foldozó Vargaságból katonává lévén ment volt a' támodók közt Obersterségre, 's lett végre egygyik a' Király' gyilkolói közzül.

Sir Wolseley Károly, vezetője volt azon Követségnek, melly a' Koronát *Cromwellnek* ajánlotta. — Mitsoda vége lett ennek, nem írja a' Kurir.

Cartwright, Puritanus és nagyon reformáló indulatú ember; ezt Új-Fenyíték nevű Gunyolóírásáért büntették-meg. — Mivel? ezt se' írja a' Kurir. — *Hunt* nevű embert se' említ a' régi Reformálók között.

Frantzia Ország.

„A' Girondei departamentben a'

Praefectus (így irnak Bordeaux városából) minden intézeteket megtett, hogy az Országnek ezen részét azon ragadó nyavalyától megoltalmazhassa, a' melly most Spanyol Országban pusztit. Számos tisztviselőkből álló Biztosságot formált — a' viznek a' tengerbe való szakadásához két Lugger-hajót és hat tsajkát állittatott, azokat jól felfegyverkezette, reguláris katorasággal jól megrakatta, 's oly rendelést szabott elejükbe, hogy semmi féle megérkező hajónak meg ne engedjék, hogy a' parthoz közelítsen addig, míg Pouilla ch o z nem kísértetett, 's ott, az ott lévő egészségi Biztosság által meg nem vizsgálattott. Arra is szoros vigyázás van, hogy ha valamely hajót a' szélveszek özszerontottak, 's annak darabjai a' haboktól a' partok mellé hajtának, az emberek ezekhez ne közelítsenek. Mindenek felett a' Vámosok szollittattak - meg legsürgetőbben, hogy vigyázásokat kettőztessék. — B a y o n n é b e n is hasonló előrevaló vigyázási eszközök vétettek elő, hogy valaki Spanyol Országból valami módon oda is által ne vigye valaki a' rettenetes ostort.

A' Frantzia Országlószék számos kutyákat hozatott az Északi Amerika mellett lévő Terre-Neuve nevű szigetről, mellyek a' *Sequana* vize mellé fognak külömbkülömb kvártélyokra széllyel osztatni, minthogy, ezek azzal a' jó tulajdonsággal vagynak a' természettől megajándékozotva, hogy a' vízbe esett embereket kihuzzák.

P á r i s i levelekben olvassuk, hogy ott az Invalidus katonák' nagy épülete mellett négy fiatal Németeket elfogtak és a' Generálstábhoz vittek, a' hol azt erőssítették, hogy a' Frantziáknál szolgáló *Hchenlohe*' seregéhez tartoznának: de a' mi nem volt igaz, minthogy későbbi vis-

gálódásközben háromra közzülök reájok esmertek, hogy Jénai tanulók legyenek. A' *Liberalis Constitutionel* íróji azoközben kételkednek ezen dolognek valóságán, 's azt tudakolják, hogy ha így volna is a' dolog: mi okon fogták - el őket?

A' Professor *Görres* ily titulusú nagy hírű munkáját, *Német Ország és a' Revolútzio*, mellyet Német Országon confiskáltak, Párisban nyomtatják jegyzésekkel. — A' *Strasburgi Ujság* pedig oly megjegyzéssel közli Professor *Görres* nek oda való megérkezését: „Hogy ő, a' Frantziáknak nemes lelküségő „felől meggyőzöttetve lévén, ott keresett „magának menedék helyet.“ — A' Párisi Ujságok szerént, *Börne*, ki eddig Német Országon a' napokban megtiltattott *Zeitschwingen* nevű újságleveleket irta, oda (Párisba) megérkezett.

B e l g i u m.

Itt az újságlevelek szerént nem soká egy nagy per fog elkezdődni, melynek tárgya röviden ez: A' Hollandiai Ex-Király a' maga legfényesebb idejében megvette volt Harlemben *Hope* nevű kereskedőnek házát, melly Hollandiában legszebb épületnek tartatik. Azután a' mostani Király ugyan azt, mint magáját elfoglalta. Az Ex-Király azt mondja, hogy ezen épület az ő magános vagyona, és nem a' *Korona Dominiuma* volt. A' mostani Király végre reá vette magát, hogy az Ex-Királynak elébb 200,000 forintot igérjen a' házért; 's végre ígért neki 500,000-ot is. Az Ex-Király ennél is többet kívánt, A' mostani Király a' törvénytudók közzül hét leghiresebbet özszehivatván, megkérdezette őket, hogy mit ítélnék? Négyen azt mondták, hogy a' Király' részén, hárman, hogy az Ex-Király' részén légyen az igazság. A' per az *Amsterdami* alsó ítélőszék előtt fog lefolyni.

Elegyes Dolgok.

Londonban Könyvnyomtató és Könyv-áros Carlile, alig jött-ki Okt. 16-dikán a' második versbéli törvényes szék elöl, harmadik versben is czitáltatott, *Republikánus* név alatt nyomtattatott *Periodicus* leveleijért. Hanem azzal mentvén magát, hogy nintsen ideje magamentésére, a' per elhalasztatott, de ő addig is a' fogházba visszavitetett.

Némelly Londoni Ujságlevelek 150,000-re számlálják azon Anglusokat, a' kik 1818-ban az Országból vagy végképpen kivándorlottak, vagy pedig tsak időtöltés végett idegen Országokra útoztak, 's a' summát, mellyet ezek mindegygyütt Angliából kivittek, legalább is 10 vagy 12 millió font Sterlingekre (kerek számmal 110 vagy 120 millió forintokra) tévén, azt a' következést hozzák-ki belőlle, hogy ezek okozták legfőbbképpen a' közkezen forgó pénznek azon megfogyatkozását, a' melly Angliában tavaly éreztetett.

Báró Humboldt-nak legújabb munkájában találtatik még egy más oka annak, hogy Európában a' kész pénz kevesedik. Ő felvetette, hogy melly végzetlen nagyságú summa mennyen-ki a' kis Európából Ásiába és Amérikába, tsak oly portékákért, a' mellyek nélkül az Europeiak ellehetnének. A' kávét, mellyet esztendőáltal megemésztünk 140, a' théát 32, a' tsokoládét 25, a' tzukrot 450 millió fontra, 's a' summát, melly ezért kivántatik, 558 millió 200 ezer Frantzia Frankokra teszi. Igaz, hogy Europa is sok fábrikai 's egyéb mív-szerzeményeket

küld az Ásiai 's Amériikai lakosoknak, de annyit tsakugyan koránt se, melly ily nagy summát érne, melyből tehát szükségesképpen következik, hogy Európában szüntelenül kevesedni kell a' köz kezen forgó pénznek. Hát az a' summa még ezen kívül mennyire nem telik, a' mit festéfkéért, fűszerszámért, gyémantért, drága gyöngyökért, kaschemirért, gyapotért, és több effélékéért kivisznek, mellyeknek árrok nintsen az 558,200,000-be bészámlálva.

A' Bavariai Nemzeti Ujság azt jegyzi-meg, hogy a' Német Országi újságokban a' Német Czikkelyek a' legrövidebbek kezdenek lenni, 's leghosszabbak a' Frantzia és Anglus Czikkelyek; melyből azt hozza-ki azon újságnak írója, hogy ők eszszerént ezentul sokkal többet fognak tudni idegen Országokról mint Német Országról. A' Frantzia Ujságlevelek ellenben mostanság nagyon sokat kezdetek foglalatoskodni Német Országgal.

A' Trinidadból és Margaritáról September' elején indúlt 's a' Londoni legújabb Ujságokban kihirdettetett tudósításokban, az a' még minden esetben megvalóságosulást váró, igen fontos dolog emlittetik, hogy Lima magát az Insurgenseknek feladta volna.

B é t s.

E' hónap' 3-dikán a' Státus régibb, intereses Obligátziojinak tizedik sorsvonása véghez menvén, a' 136-dik Series jött ki, a' melly 4 per Centes Bankó Obligátziókat foglal magában.

Száz forint Conventiós pénzért adtak Váltó czédulában: —
Nov. 2-dikán 248 $\frac{1}{4}$ — 3-dikán 248 $\frac{1}{2}$ — 4-dikén 249 — forintot.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

A' Karloviczi Gymnasiumról, melynek gyarapodását, kivált néhány esztendő alatt örömmel olvastuk, ily esmertető tudósítás közöltetik a' Pesti Ujságleveleknek egygyik utóbbi darabjában: —

A' Karloviczi Ó-hitű Görögök Gymnasiumában a' közelebb múlt iskola esztendő folyta alatt voltak Tanuló Ifjak öszveségesen 185-en. Ezen Gymnasium jeles mássa az isméretesebb Lutheranium Gymnasiumoknak; mert itt is annyiféle Tudományok vagynak szabva egy esztendőre, mellyeket sem a' Tanítók helyesen előadni, sem a' Tanulók megtanulni nem győzhetnek. Példanakokáért az első fél esztendőben a' második Humanitas iskolában tanította Tit. Rummy a' Logicát, Zoologiat, Geometriá purát, Astronomiát; a' Mathematikai Geographiát, és Görög nyelvet. — Az első Humanitas iskolában: A' Mineralogiát, Algebrát, Physicát, 's Europa Geographiáját. — A' második fél esztendőben a' Második Humanitási iskolában: Az erköltsi Philosophiát, Anthropologiát, Diaetikát, Psychologiát, Geometriá purát, Geographia Physikát, Meteorologiát, Görög nyelvet. — Az Első Humanitási iskolában: Zsivkovics Péter Professor: Botanikát, Algebrát, Physicát, Ásia, Afrika, Amerika, és Australia Geographiáját. Ezeket kívül tanították a' hatodik iskolában: a' Poesist, Mythologiát, deák Classicusokat; a' világ Historiáját, és a' deák stylusbeli gyakorlást, úgy a' Német, és Szerbusok nyelvét. — Az első Humanitas iskolában: Rhetorikát; Római régiségeket; deák Classicusokat; a' régi és közép korbeli Historiát, deák, német, serbus gyakorlást; a' Görög nyelv kezdetét. — A' Tanító Urak ezek: Dr. Rummy Károly

György a' II-ik Humanitas iskolának Tanítója, 's egyszersmind Director; Zsivkovics Péter az I-ső Humanitási. — Grammatikabeli Tanítók ezek: Araniczky Cyrillus, Vojnovics Tamás, Gertsits György, Lukics Bazilius.

Eladó aranyokat illető Jelentés.

Kolozvárról. Az ide alább feljegyzett aranyok, itt a' Reformátum Collégium udvarán találtattak, midőn 1808-ban, építésre való materia keresés végett, a' régi fundamenomok kibányattak. Ezen aranyokat a' Felséges Udvar, a' fenn álló rendelések alól kivévén, önnön részét is méltóztatott kegyelmesen, a' Collégiumnak vissza ajándékozni. Megtartották volna azokat igen jó szívvvel a' Collégium Elöljárói a' Múzeum számára; de nem engedték a' terhes szükségek. Ugyan is az 1798-béli nagy égésben elpusztult, 's azután újra épülni kezdett Collégium épületének még számos ezereket elnyelő hujja vagyon. Nem lévén azért semmi egyéb kutfő az épület bévégzésére, kénytelenítettnek ezeket, auctio után, áruba bocsátani, melly itten az említett Collégiumban, a' jövő 1820-dik esztendő Januáriusának 20-dik napján délelőtti tíz órakor, és ha úgy jó, a' több következőkön, fog tartatni. Méltóztatassanak a' kedvellők, személyyeseik által, vagy a' hogy jónak találják, megtenni eránta rendeléseiket. Az aranyok egyszeriben fizetendő kész pénzen fognak adatni, a' váltónak cursusa szerént. Öszveséggel egy summában is meg lehet, ha kinek tetsszenék venni. Az aranyok, egyen kívül simplák.

Az említett aranyok simplák egyen kívül, és így következnek:

	Darab szám
1. Wladislaus D. G. R. Ungarie S.	
Ladislaus Rex	1

	Darab szám.		Darab szám.
2. Ladislaus D. G. R. Ungarie S. Ladislaus Rex	1	25. Idem Nummus diversorum an- norum usque ad 1597	55
3. Mathias D. G. R. Ungarie S. La- dislaus Rex	1	26. Mon. Ord. Belg. Foeder. Ad. leg. Imp. Concordia ves parvae cres- cunt. Gel.	10
4. Mathias D. G. R. Ungarie S. Ladislaus Rex	1	27. Mo. no. Aur. Domi. Westfis diversorum annorum , ...	35
5. Mathias D. G. R. Ungarie S. Ladislaus Rex	1	28. Bononia docet. S Petrus	1
6. Wladislaus D. G. R. Ungarie S. Ladislaus Rex 1515	1	29. Carolus D. G. Archidux Austriae et Carinthiae 79	9
7. Ludovicus D. G. R. Ungarie S. Ladislaus Rex 1518	1	30. Mone. no. aur. Civi Gedauen- sis — 79 Stephan. D. G. Rex. Pol. Du. Pruss.	1
8. Ludovicus D. G. R. Ungarie S. Ladislaus Rex 1521	1	31. Idem de 1580 — 83 — 86 hic. n. 3.	5
9. Ludovici D. G. R. Ungarie S. Ladislaus Rex 1524	1	32. Stephann. D. G. Rex Po. Pru. S. Ladislaus Rex 1586	7
10. Joannes D. G. R. Ungarie S. Ladislaus Rex 1537	1	33. Sigismund. III. D. G. Rex. Pol. D. Pruss. Mone. no. Aur. Civi. Ge- dauensis 1588	2
11. Joannes D. G. R. Ungarie S. La- dislaus Rex 1559.	1	34. Idem. 1594	1
12. Joannes D. G. R. Ungarie S. La- dislaus Rex 1540	1	35. Mone. nova Aure. Reichstein. Guilel. Guber. G. Dom. Rosemb.	1
13. Ferdinandus D. G. R. Ungarie S. Ladislaus Rex 1545	1	36. Mone. aure. Reichstein. Joach. Hen. Jo. Ge. D. G. Münster 1545.	1
14. Ysabe D. G. Reg. Unga. 1558. Johann Sigism. R. Ung. S* F* V*	1	37. Mone. aure. nova Reichstein Jo- hann. D. G. Dux. Muns. Sle. Ols. Com. Gl. 1557	1
15. Ferdi. D. G. El. Ro. Im. S. Au. GE. Hun. Bo. cet. Rex. In. Hi. Arch. Au. e. C. 1561.	1	38. Michael D. G. Eps. Sal. A. S. L. S. Rupertus Epus	1
16. Eadem inscriptione 1564	1	39. Rudol. II. Impe. Augus. P. I. Decret. Wolf. Teod. D. G. Av. Eps. Sal. Ap. S. L. 1588 duplex	1
17. Max. II. D. G. El. Ro. I. S. Au. GE. Hu. B. R. S. Ladislaus Rex. 1570. K. B.	1	40. Mo. Aur. Vratislaviensis 1548 S. Wenceslaus D. B.	1
18. Eadem inscriptione 1572 K. B.	1	41. Monetae Reipub. Venetiarum di- versorum annorum	18
19. Eadem inscr. 1574. H. S.	1	42. Sig. I. Rex Po. Do. To. Pruss. 1533 Justus ut palma florebit C. S	1
20. Eadem inscr. 1575. K. B.	1	43. Georg Frid. D. G. M. Br. Dux. Pruss. Mone. nova aurea Duca. Pruss. 1587.	4
21. Mon. Transil. C. B. D. S. 1579. Patrona Ungarie	1	44. Rudolphi II. Imp. Monetae di- vers. annor.	29
22. Eadem inscr 1580.	1		
23. Mon. Or. Transilva. Ung. Pa- trona Ungarie	15		
24. Mon. Tran. Ill. Sigi. B. D. S. 1572 Patrona Ungarie	1		